

12.4 Vesilaitoksen toimintakertomus

POMARKKU

Tekninen toimisto

4.3.2025

POMARKUN KUNTA
VESIHUOLTOLAITOS
TOIMINTAKERTOMUS 2024

1. YLEISTÄ

Tehtävä

Pomarkun kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävä on vastata vesihuollon palveluiden järjestämisestä ja toimitamisesta toiminta-alueellaan.

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kuluttajille mahdollisimman häiriöttömästi talousveden laatuvaatimukset ja -suositukset täyttävää talousvettä. Lisäksi tehtävään kuuluu jäteveden vastaanotto ja puhdistus ympäristöhaitat minimoiden.

Toimielimet

Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo tekninen lautakunta. Vesihuoltolaitoksen taksoista vastaa johtosäännön mukaan Pomarkun kunnanvaltuusto.

Riskit ja vastuut

Viemäriverkoston suurimmat riskit poistuivat siirtoviemärin valmistuttua. Siirtoviemärissä oleviin häiriöihin on varauduttu varapumpuilla. Sähkökatkon aikana pumppaamoissa on mahdollista käyttää varavoimaa.

Vesihuollon puolella suurin yksittäinen riski on tällä hetkellä, että veden tulo Kankaanpään suunnasta keskeytyy. Kelton vedenottamolta saadaan vain noin 10 % päivittäisestä vedentarpeesta. Keväällä 2023 käytönotettu varavesijohto Porista parantaa huomattavasti vesikatkoihin varautumista.

2. ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Vesihuoltolaitos toimii teknisen osaston tulosalueena. Tekninen johtaja vastaa vesihuollon vaatimasta hallinnosta n. 35 % työpanoksella. Operatiivinen organisaatio käsittää yhden laitospäällikön, joka vastaa vedenotannon ja jätevedenpumppaamoiden, jätevedenpuhdistamon sekä vesijohtojen ja viemäreiden käyttö- ja kunnossapidosta, sekä osapäällikön (50 %) toimistosihteerin, joka vastaa laskutuksesta ja asiakaspalvelusta. Organisaatioltaan Pomarkun kunnan vesihuoltolaitos on erittäin ohut. Vesihuoltolaitoksella ei ole ympärivuorokautista päivystystä. Viikonloppuisin neljän laitospäällikön toimesta on järjestetty jätevedenpuhdistamon ja Kelton vedenotannon ns. viikonlopputarkkailu.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue on kirkonkylän kaava-alueella ja noudattaa osin kaava-aluetta. Muilta osin toiminta-alue on runkolinjat. Kunnan alueella on myös useita vesiyhtymiä ja yksi osuuskunta, jotka osaltaan vastaavat alueensa vesihuollosta.

3. PUHDASVESILAITOS

Pääosan vedestä vesihuoltolaitos ostaa Kankaanpäästä. Pomarkun kunnalla ja Kankaanpään kaupungilla on sopimus veden toimittamisesta Kankaanpäästä Pomarkkuun. Sopimus on vuodelta 1997 ja se kattaa 650 m³ vettä vuorokaudessa. Tällä hetkellä normaalioloissa vettä käytetään 400-500 m³ vuorokaudessa. Pomarkun vesihuoltolaitoksella on yksi vedenottamo (Keltto), joka toimii lähinnä varavedenottamona. Keltton osuus on tarvittaessa n. 50 m³ vuorokaudessa.

Vesi on molemmissa (Keltto ja Kankaanpää) laadultaan hyvää raakapohjavettä. Verkostoveden PH vaihtelee 6,5 ja 7,5 välillä. Vesinäytteitä otettiin verkosto- ja raakavedestä yhteensä 5 kertaa vuoden 2024 aikana (7 kertaa vuonna 2023). Tulokset ovat nähtävillä Pomarkun kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.pomarkku.fi - Asuminen ja ympäristö - Tekniset palvelut - Vesihuoltolaitos.

Vettä ostettiin Kankaanpäästä 194 906 m³ (vuonna 2023 196 475 m³) ja pumpattiin Kelton lähteestä 0 m³ (0 m³). Asiakkailta laskutettiin 76 041 m³ (vuonna 2023 78 737 m³).

Vesijohtoverkoston pituus on 143 991 metriä. Tämä sisältää vesiyhtymien putket, mutta ei Valkjärven vesiosuuskunnan putkia. Lisäksi vuonna 2022 on rakennettu varavesiyhteyttä Porista 14 500 m. Paineenkorotus-asemia on yksi varavesiyhteydessä ja verkostossa on kolme paineenalennuskaivoa, joista yksi ei ole käytössä. Pomarkun kunnan kylistä ainoastaan Ruokejärven alue on vesittämättä, muut kylät ja taajama ovat vesijohtoverkoston piirissä. Asiakkaita puhdasvesilaitoksella on 994 kpl. Näistä yksi on Valkjärven vesiosuuskunta.

Vesijohtoverkostossa havaittiin iso vuoto (n. 30 m³ tunnissa) VT23:n vieressä Pomarkunjoen alituksen kohdalla. Vesijohtojen korjaus aloitettiin joulukuun alkupuolella. Vesiventtiilejä on vaihdettu 25 kpl.

Vuotovesiä on jatkossa pyrittävä merkittävästi vähentämään. Vuotovesiselvitys on tehty vuoden 2020 lopulla ja sen mukaan vuotavia kaivoja on korjattu. Vuotovesien määrä ei vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Verkoston osalta betoniset putket ovat ensisijalla saneerausta harkittaessa.

Keväällä 2023 käyttöön otetulla varavesiyhteydellä Noormarkkuun turvataan vesihuolto poikkeusoloissa. Vesijohtoverkosto on suhteellisen nuori, noin kaksi kolmasosaa on rakennettu vuoden 2000 jälkeen. Vanhemman verkostonosan toimintaa häiritsee 1-3 isoa vesivuotoa vuodessa. Vuodoista johtuen vuonna 2024 veden häviö oli n. 55 % (60 % vuonna 2023).

Veden käyttömaksu vuonna 2024 (1.4.2024 alkaen) oli 1,97 €/m³ (sis. alv 25,5 %). Perusmaksu 100 m² omakotitalolle oli 59,98 €/vuosi (sis. alv 25,5 %) (1.4.2023 alkaen 51,3 €/vuosi, sis. alv 24 %). Liittymismaksu 100 m² omakotitalolle oli 763 € (ei arvonlisäverollinen) ja rakentamiskorvaus 624,46 € (sis. alv 25,5 %). Liittymismaksu on siirto- ja palautuskelpoinen. Vesihuoltolaitoksen taksa kokonaisuudessaan löytyy Pomarkun kunnan nettisivuilta www.pomarkku.fi – Asuminen ja ympäristö – Tekniset palvelut – Vesihuoltolaitos.

4. VIEMÄRILAITOS

Pomarkun kunnan jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Poriin. Aikaisemmin käytössä olleella puhdistamolla oli ympäristölupa ja se on rautettu. Jätevesiä johdettiin siirtoviemäriin 154 637 m³ (vuonna 2023 174 862 m³). Siirtoviemäriin otetaan vastaan myös pomarkkulaisilta kotitalouksilta tuleva sako- ja umpikäivoliete.

Verkostoa on 29 189 metriä, josta betonista on 7 410 metriä ja muovista 21 779 metriä. Lisäksi vuonna 2022 rakennettu siirtoviemäri Poriin 14 500 m. Verkostosta pääosa on rakennettu ennen vuotta 2000. Jäteveden pumppaamoja on yhdeksän kappaletta (Kettumäki, Mikkolanmäki, Saarenmäki, Korkeamäentie, Purolehto, VT23-teollisuusalue sekä siirtoviemärin pumppaamot 3 kpl).

Jäteveden käyttömaksu oli vuonna 2024 (1.4.2024 alkaen) 3,05 €/m³ (sis. alv 25,5 %). Perusmaksu 100 m² omakotitalolle oli 76,34 €/vuosi (sis. alv 25,5 %) (1.4.2023 alkaen 65,29 €/vuosi, sis. alv 24 %). Liittymismaksu 100 m² omakotitalolle oli 971 € (ei arvonlisäverollinen) ja rakentamiskorvaus 624,46 € (sis. alv 25,5 %). Liittymismaksu on siirto- ja palautuskelpoinen. Vesihuoltolaitoksen taksa kokonaisuudessaan löytyy Pomarkun kunnan nettisivuilta www.pomarkku.fi – Asuminen ja ympäristö – Tekniset palvelut – Vesihuoltolaitos.

Määrälliset tunnusluvut 2024 ja 2023

	2024	2023
Pumpattu talousveden määrä	0 m ³	0 m ³
Ostettu talousveden määrä	194 906 m ³	196 475 m ³
Laskutettu talousveden määrä	76 041 m ³	78 737 m ³
Siirtoviemäriin johdettu jäteveden määrä	154 637 m ³	174 862 m ³
Laskutettu jäteveden määrä	53 375 m ³	58 047 m ³
Talousvesiverkoston pituus	158 491 m	158 491 m
Jätevesiverkoston pituus	42 959 m	42 959 m
Vedenottamoiden lukumäärä	1 kpl	1 kpl
Jätevedenpumppaamoiden lukumäärä	9 kpl	9 kpl

	2024	2023
Vuosikate (Tulos ennen poistoja)	-87 886 €	-135 980 €
Tulos (yli-/alijäämä)	-267 554 €	-289 232 €
Kertyneet yli-/alijäämät	-621 689 €	-354 135 €
Taseen loppusumma	2 747 570 €	3 109 129 €

Pomarkussa 4.3.2025

Mari Vallimäki

tekninen johtaja